

Posudek oponenta diplomové práce

Každodenní život rokycanských měšťanů v 19. století s didaktickým využitím tématu

Zuzana Havlová

Oproti mezi studenty stále populární politickou linií historického tématu si autorka zvolila mnohem obtížněji uchopitelnou, ovšem mezi etablovanými historiky již delší dobu velmi módní problematiku všedního dne, a to na příkladu menšího západočeského města Rokycan. Ty se sice nejnověji dočkaly kvalitní syntézy z pera autorů kolem Hany Hrachové, nicméně právě ke každodennosti v 19. století nechaly otevřená nejedna vrátka. Lze předeslat, že Z. Havlová, inspirována dílem Mileny Lenderové, do nich vkročila s úspěchem.

Svou práci zdařile a logicky strukturovala s cílem podat přehledně odpovědi na základní otázky stanovené problematiky, v úvodu nechybí historiografický přehled, stanovení cílů a rozhled po dostupných pramenech. Následuje stručné a nenásilné nastínění politického, stavebního, demografického a náboženského vývoje, u něž se autorka nespokojila s existující literaturou a i zde aplikovala vlastní pramenný průzkum, ač v podstatě omezený na jedinou kroniku a několik drobnějších dokumentů. Nutno ovšem poznamenat, že její poznávání muselo být výrazně limitováno dosavadním nezpracováním příslušného archivního fondu, což platí i pro všechny ostatní kapitoly. O to precizněji je však zvládnuta odborná literatura a nechybí ani písemně zaznamenaná výpověď pamětníka. Po uvedeném nástinu již Z. Havlová přechází k jádru svého sdělení a přednostně se věnuje bydlení v měšťanských domácnostech i s tím spojené problematice osvětlení a zásobování vodou, v 19. století tolik palčivé. Pokračuje ponorem do městské ekonomiky a sleduje místní obchod a tržní pohyb, aby plynule přešla ke stravování, doma i v hostincích. Překvapivě tu však nenalezneme záležitosti tehdejšího oblékání, do všedního dne neodmyslitelně patřící a sledovatelné jak v pramenech písemných, tak ikonografických (portréty, fotografie). Naopak bez výhrad ze strany posuzovatele je zvládnutí části věnované hygieně a zdraví, prezentovaným v širokých souvislostech.

Po závěru a vyčerpávajícím seznamu svých zdrojů přechází autorka k didaktické části své práce, v níž dokazuje, že zvolené téma je rozhodně nosné i pro druhý stupeň základních škol. Podává je zábavnou a vizuálně velmi povedenou formou, přičemž co do obsahu mohu konstatovat, že skutečně vybírá látku pro žáky nejen zvládnutelnou, ale také pro dějiny jejich města (regionu) základní. Úkoly jsou pestré, nestanovené pouze pro individuální výkony, nýbrž i pro práci v menším či větším kolektivu, např. pro dvě poloviny školní třídy. Žáci jejich zpracováním získávají výrazný přehled rovněž o památkovém fondu města datovatelném do předminulého století a poznávají jeho proměny, jsou pozváni do muzea, kde jim je k interiorizaci zážitků a poznatků nápomocen metodický list.

V neposlední řadě budiž zmíněno, že autorka velmi vhodně zvolila také obrazové přílohy a dokázala se oprostít nejen od zásadních faktografických pochybení, ale i od chyb jazykových. Její práce je stylisticky vytříbená a čtivá, bez výraznějších hluchých míst. V kombinaci historického a didaktického tématu patří k mimořádně zdařilým, a proto ji navrhuji k obhajobě s hodnocením **výborná**.

PhDr. Jan Kilián, Ph.D.

V Plzni 5. května 2014